

Pestprotocol

CBS De Paadwizer

Vastgesteld 8 December 2014

Instemming MR

Vermelding in Nieuwsbrief

Evaluatie november 2015

Hoofdstuk 1

1.1 Wat is een pestprotocol?

Een pestprotocol is een aantal overeenkomsten betreffende het tegengaan van pesten. Een afspraak tussen de school, de kinderen en de ouders.

1.2 Waarom een pestprotocol?

Een kind kan zich pas volledig ontwikkelen in een situatie waar het zich veilig weet en voelt. Dit is een deel van onze missie als school. Pesten heeft een negatieve invloed op het welbevinden van een kind en staat een goede ontwikkeling van een kind in de weg. Daarom mag er niet gepest worden.

Dit staat ook geschreven in de universele verklaring van de rechten van het kind (beginsel 6) :

“Ieder kind heeft liefde en begrip nodig voor de volledige en harmonische ontplooiing van zijn persoonlijkheid.”

Helaas komt pesten op iedere school in elke groep voor, dus ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

1.3 Wat is plagen?

Bij plagen is sprake van incidenten. Vaak is het een kwestie van elkaar voor de gek houden. Er zijn gelijke machtsverhoudingen. De geplaagde kan zich verdedigen en loopt derhalve geen blijvende psychische of fysieke schade op.

1.4 Wat is pesten?

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische druk door één of meer individuen op één persoon die niet in staat is zich te verdedigen. Vaak gaat die psychische druk samen met het gebruik van fysiek geweld.

Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve gevolgen voor het slachtoffer. Elk kind wordt wel eens geplaagd, maar wie gepest wordt is altijd het slachtoffer, altijd de verliezer. Pesten is een vorm van mishandeling!!!

Signalen van pesten kunnen o.a. zijn:

- Bijnamen gebruiken en niet de eigen naam gebruiken
- Briefjes/sms'jes doorgeven
- Negatieve opmerkingen maken over kleding of uiterlijk
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Bezittingen afpakken
- Buiten school opwachten of achterna zitten
- Zonder aanleiding een klasgenoot vaak uitschelden of beledigen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Online pesten. Facebook, Instagram, snapchat

Social Media

Vooral het laatst genoemde signaal van pesten: online pesten is een aandachtspunt. Dit omdat het vaak buiten schooltijd plaatsvindt. Wat we hier aan doen op school is de voor- en nadelen van social media te noemen op school. Het is belangrijk om kinderen op vroege leeftijd al hier bij te betrekken. Vanzelfsprekend wordt hier in de bovenbouw veel aandacht aan besteed. Alles wat je plaatst op

internet moet gelezen kunnen worden door je ouders en voor op de krant kunnen staan. Hier proberen we de leerlingen van te overtuigen. Vooral het bespreekbaar maken in de klassen en n.a.v. de actualiteit hier op inspelen werkt in de klas.

1.5 Waarom vraagt CBS de Paadwizer aandacht voor pesten?

Wij willen onder andere onze leerlingen een veilig schoolklimaat bieden, waarin zij zich evenwichtig kunnen ontwikkelen. Daartoe bevorderen de leerkrachten een goede, prettige werksfeer in de klas. Als school hebben we een aantal leefregels opgesteld die mede de sfeer op school bepalen.

De leefregels zijn:

- Voor groot en klein zullen we aardig zijn.
- Handen heb je om elkaar te helpen.
- Ga met een ander om, zoals je wilt dat de ander met jou omgaat.

Deze leefregels worden in alle groepen besproken. We hopen door deze leefregels toe te passen dat leerlingen, ouders, leerkrachten elkaar respecteren en in hun waarde laten. Naast deze afspraken zijn er ook nog klassikale afspraken met de leerlingen die het onderwijs en de sfeer in de groep bevorderen. Praten over pesten komt in de groep regelmatig aan bod. Vooral in de lessen sociaal emotionele vorming, waarbij wij gebruik maken van Kwink.

Het kan voorkomen dat een kind systematisch door anderen wordt genegeerd of gepest. Met als gevolg dat het kind zodanig psychisch in de knel komt, dat pedagogische maatregelen van de leerkracht of van de school niet meer volstaan. Dan hebben we te maken met een ernstig probleem. We hebben dan te maken met een beschadigd kind. Tevens houdt dit in dat we ook te maken hebben met pester(s) die door hun acties een negatieve invloed heeft/hebben op de sfeer in de groep. Een schoolklimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan.

In een groep waarin gepest wordt, kan iedereen slachtoffer zijn. Dit willen we als school voorkomen, vandaar dit pestprotocol.

Hoofdstuk 2

2.1 De leefregels tegen pesten.

1. Wij pesten niet.
2. Wij accepteren niet dat er gepest wordt.
3. Er zijn duidelijke sancties afgesproken wanneer er sprake is van pesten.
4. Leerlingen en ouders zijn bekend met het pestprotocol en de sancties.

De tweede regel richt zich nadrukkelijk op leerlingen, leerkrachten en ouders gezamenlijk. Ieder heeft zijn eigen verantwoordelijkheid bij het tegengaan van pesten.

Die eigen verantwoordelijkheid wordt in dit protocol geconcretiseerd door af te spreken, welke stappen er gezet moeten worden als er sprake is van pesten.

2.2 Stappenplan aanpak van ruzies en pestgedrag.

Vooraf:

We gaan op de Paadwizer uit van de zogenaamde "Stop-methode". Indien een leerling zich gepest voelt, kan hij/zij dat laten weten door "STOP" of "HOU OP" te zeggen. De ander weet dat hij/zij over een grens is gegaan. Degene weet dat hij/zij dan moet ophouden. Op deze manier proberen leerlingen eerst samen dit probleem op te lossen. Indien dit niet lukt, wordt dit door de gepeste gemeld (of door een medeleerling) aan de eigen leerkracht, maar dat kan ook een andere leerkracht zijn. Als het op het plein gebeurt, meldt het kind dit bij de pleinwacht. De leerkracht handelt dan volgens het onderstaande stappenplan.

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten ondernemen de leerlingen en wij de volgende stappen:

Stap 1:

De leerlingen eerst zelf (samen) laten proberen er uit te komen.

Stap 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

Stap 3:

De betreffende leerkracht houdt een verhelderinggesprek met de leerlingen afzonderlijk.

Stap 4:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Stap 5:

De leerkracht vraagt in alle gevallen aan beide partijen of deze "ruzie" nu naar tevredenheid is op gelost. Dit dient positief beantwoord te worden. Zo niet, dan praten we totdat het wel is opgelost. Dan kan niemand er weer op terug komen!!!

Stap 6:

Beide partijen bieden hun excuus aan en zeggen dat ze proberen het niet meer te doen.

Stap 7:

Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij sanctiebeleid).

Als een leerling herhaaldelijk betrokken is bij ruzie/pestgedrag dan wordt de toedracht door de leerkracht genoteerd in Parnassys (het leerlingvolgsysteem). Tevens worden de ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte gebracht van het ruzie/pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste leerling en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Hoofdstuk 3

3.1 Positieve waardering:

We proberen pesten te voorkomen. In de eerste plaats zullen de leerkrachten proberen een open en een vriendelijke sfeer in de groep te creëren. Elke leerkracht zal er voor zorgen dat de groep een veilige en prettige plek is om te vertoeven. Belangrijk daarbij is het voorbeeld dat de leerkracht zelf geeft. Een leerkracht zal de leerling uit laten praten, naar ze luisteren en complimenten geven. Positieve waardering wordt vaak omgezet in positief gedrag. De leerkracht laat merken dat hij vertrouwen heeft in de kinderen.

3.2 Sanctiebeleid :

Als de leerkracht het idee heeft dat er sprake is van onderhuids pesten kan de leerkracht een verhaal met een passend thema bespreken, om langs die weg bij het probleem in de groep te komen.

Als de leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest of de gepeste leerling of medeleerlingen komen het bij hem/ haar melden, neemt de leerkracht duidelijk een stelling in.

Als de stappen 1 t/m 5 uit het stappenplan geen positief resultaat opleveren voor de gepeste, worden er strafmaatregelen genomen. Hier toe wordt overgegaan, nadat het team hierover heeft beslist.

Het sanctiebeleid bestaat uit 5 fases. Deze fases zijn afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag:

Fase 1:

- In de eerste plaats zal er een gesprek plaats vinden tussen leerkracht en pester. Dit gesprek is een "1-richtingsgesprek" (van leerkracht naar leerling), bedoeld om de pester bewust te maken wat pesten met de ander "doet".
- Als dit niet helpt dan moet hij/zij één of meerdere pauzes binnen blijven.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- De ouders worden in deze fase op de hoogte gebracht en geïnformeerd.

Fase 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in het leerlingvolgsysteem (digitaal) en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, de verpleegkundige van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden (zie bovenschools protocol "Schorsing en verwijdering")

Hoofdstuk 4

4.1 Begeleiding van de gepeste leerling

- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten. Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren. Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen
- Medeleven tonen en luisteren en vragen: "Hoe en door wie wordt er gepest?"
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Positieve benadering van de leerlingen. Sterke kanten van de leerling benadrukken. Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet over beschermen door het bijvoorbeeld naar school te brengen en 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

4.2 Begeleiding van de pester

- Praten en zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school, wij houden ons aan deze regel. Straffen als het kind wel pest, belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt. Zie hoofdstuk 3.
- Leer het kind ander gedrag te vertonen. Niet meteen kwaad reageren, maar leren beheersen, de 'stop- eerst-nadenk-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school, elkaar informeren en overleggen. Inleven in de pester, wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club, waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen externe hulp. Bijvoorbeeld: sociale vaardigheidstrainingen, jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

4.2.1 Oorzaken van pestgedrag kunnen o.a. zijn:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend het gevoel hebben buitengesloten te zijn/worden.
- Voortdurend in een niet-passende rol te worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- Een voortdurende machtsstrijd in de klas of in de (sociale) omgeving.
- Op school in een groep waar te weinig structuur is / regels zijn.
- De leerkracht heeft geen respect voor het kind.
- Sociaal onhandig zijn (soms als gevolg van een stoornis als ADHD, PPD-NOS, ASS)

4.3 Adviezen aan de ouders van onze school:

4.3.1 Alle ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

4.3.2 Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

4.3.3 Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Waardeer gewenst gedrag, benoem het goede gedrag van uw kind en corrigeer ongewenst gedrag
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

De leerkrachten, de schoolcommissie en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit Pestprotocol.

Akkoord team:

Oudergeleding MR:

Personeelsgeleding MR: